

Цанка Лазарова

Върбинка Любчева

Йорданка Стойчева

УПРАЖНЕНИЯ ПО МАТЕМАТИКА В УЧИЛИЩЕ И ВКЪЩИ

УЧЕБНО ПОМАГАЛО ЗА ТРЕТИ КЛАС

- задачи
- тренировъчни задачи
- задачи с повишена трудност
- логически задачи
- задачи за самостоятелна работа

БИТ И ТЕХНИКА
www.bititechnika.com

Цанка Лазарова

Върбинка Любчева

Йорданка Стойчева

УПРАЖНЕНИЯ ПО
МАТЕМАТИКА
В УЧИЛИЩЕ И ВКЪЩИ

УЧЕБНО ПОМАГАЛО ЗА ТРЕТИ КЛАС

БИТ И ТЕХНИКА

Варна, 2018

Учебното помагало е разработено съобразно новата учебна програма за трети клас за учебната 2018 – 2019 година.

Редът на темите следва разпределението на учебния материал за трети клас. Задачите в помагалото са разнообразни по вид и сложност и съобразени с възрастовите особености на учениците. Те отговарят на стандартните изисквания, предвидени за трети клас. Помагалото дава широка възможност за диференцирана работа, самопроверка и самооценка. За всяка решена задача ученикът сам рисува усмивка върху човечето вдясно от нея. При събрани четири усмихнати човечета той минава към дадените от по-високо ниво задачи – логически и нестандартни („Мога повече“). При по-малък брой усмихнати човечета третокласникът трябва да реши задачите от „Тренирам“, след което преминава към задачи от „Мога повече“.

Темите и задачите са подходящи за работа вкъщи, за самоподготовка в училище, за ЗИП и СИП по математика.

УПРАЖНЕНИЯ ПО МАТЕМАТИКА В УЧИЛИЩЕ И ВКЪЩИ

УЧЕБНО ПОМАГАЛО ЗА ТРЕТИ КЛАС

Автори: Цанка Лазарова
Върбинка Любчева
Йорданка Стойчева

Художници – автори на
графичния дизайн: инж. д-р. Зелиха Левентова Реджебова
инж. д-р. Христина Иванова Дякова
Мария Недялкова Иванова

Художник – автор на
иллюстрациите Катерина Иванова Милушева

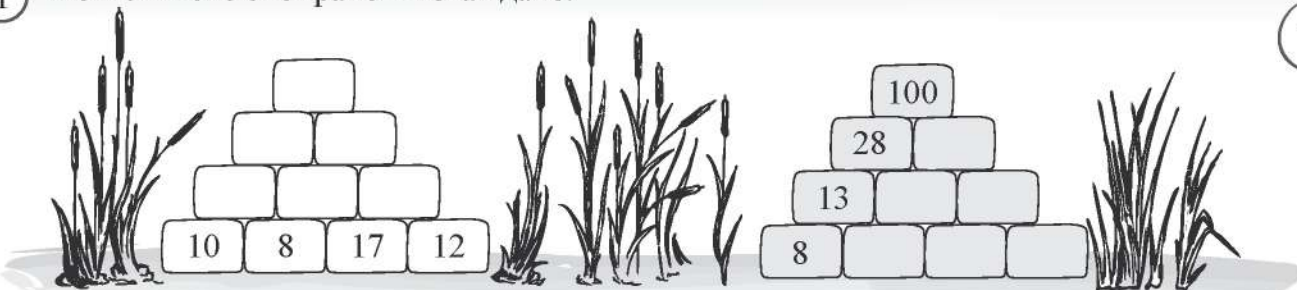
Художник – автор на
корицата Еми Божидарова Мирославова
Редактор Цанка Лазарова
Коректор Зоряна Стоянова

ISBN 978-619-7457-54-4

© Цанка Събева Лазарова, 2018
© Върбинка Любчева, 2018
© Йорданка Стойчева, 2018
© Зелиха Левентова Реджебова – графичен дизайн, 2018
© Христина Иванова Дякова – графичен дизайн, 2018
© Мария Недялкова Иванова – графичен дизайн, 2018
© Катерина Иванова Милушева – иллюстрации, 2018
© Еми Божидарова Мирославова – корица, 2018
© Издателство „Бит и техника“ ООД, всички права запазени, 2018
В учебната тетрадка са използвани изображения от Shutterstock.com.

Събиране и изваждане на числата до 100. Начален преговор

1 Попълни със събиране и изваждане.

2 Извърши означените действия.

$$(30 + 42) + 19 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(92 - 48) - 36 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$56 + 8 + 28 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$81 + 9 - 31 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$52 + 10 - 47 = \underline{\hspace{2cm}}$$

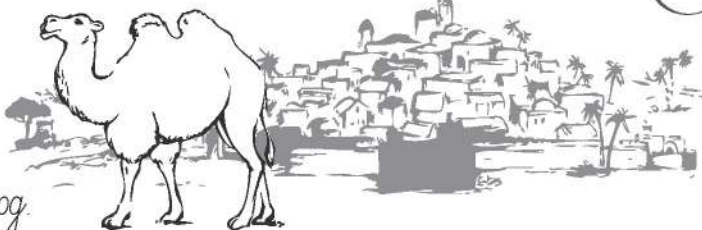
$$100 - (37 + 56) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 - (28 + 42) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(48 + 6) - (7 + 26) = \underline{\hspace{2cm}}$$

3 При вярно решение на верижката ще узнаеш до колко години живее двугърбата камила.

$$\begin{array}{l} 100 - 36 = \square \\ \square - 37 = \square \\ \square + 48 = \square \end{array} \quad \begin{array}{l} \square + 25 = \square \\ \square - 39 = \square \\ \square - 11 = \square \end{array}$$

4 Иво има 100 ст. Ще му стигнат ли парите да си купи тетрадки за 76 ст. и гума – с 52 ст. по-евтина от тетрадките?

Решение:

тетрадки – 76 ст. ←

гума – с 52 ст. по-евтина

?

ТРЕНИРАМ < 4

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

5 Пресметни и попълни.

$$26 + \square = 72$$

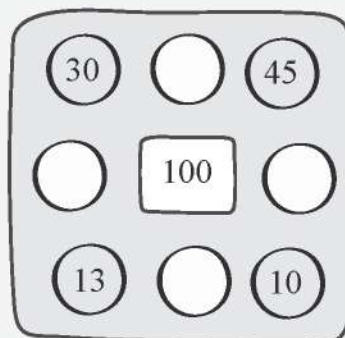
$$56 + 24 = \square$$

$$100 - 83 = \square$$

$$\square + 28 = 90$$

$$37 + 45 = \square$$

6 Попълни липсващите числа така, че рамката да е занимателна.

Таблично умножение и деление

1 Свържи! Вярно ли е, че?

$$7 \cdot 8 = 8 \cdot 7$$

$$52 - 12 : 3 = 48 : 6$$

$$(27 + 15) : 7 = 6$$

$$56 : 8 = 14 : 2$$

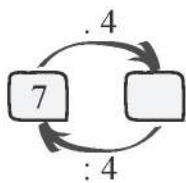
$$100 - 50 = 5 \cdot 10$$

$$13 + (13 + 22) = 6 \cdot 8$$

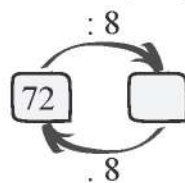
2 Сравни числата. Допълни изреченията.

$$7 \cdot 4 = \square$$

$$72 : 8 = \square$$

$$28 \square 7$$

$$9 \square 72$$

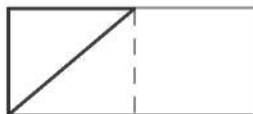
Числото 28 е _____ пъти по-голямо от _____.

Числото 7 е _____ пъти по-_____ от 28.

Числото 72 е _____ пъти по-голямо от 8.

Числото 9 е _____ пъти по-_____ от 72.

3 Колко сантиметра е обиколката на правоъгълник, който има за ширина дължината на страната на равнобедрен триъгълник с обиколка 28 см и основа 12 см?

Решение:

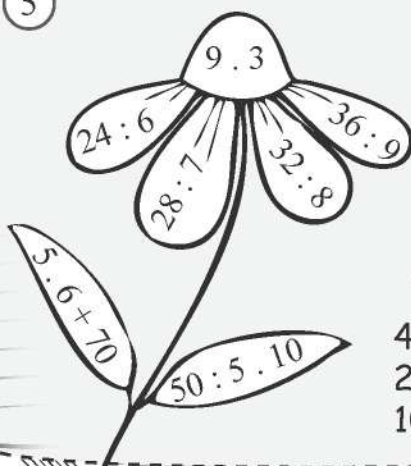
4 В автобус пътували 42 пътници. На първата спирка слезли 12 пътници. На втората спирка се качили 3 пъти по-малко от пътуващите в автобуса.

а) С колко пътници е продължил автобусът от първата до втората спирка?

б) С колко пътници е продължил автобусът след втората спирка?

ТРЕНИРАМ < 4 😊

5 Изпълни и оцвети.

4 - синьо
27 - жълто
100 - зелено

МОГА ПОВЕЧЕ = 4 😊

6 Попълни липсващите цифри така, че да е вярно.

$$2 \square : 5 = 5$$

$$4 \square : 8 = 6$$

$$3 \cdot \square = \square 4$$

$$9 \cdot \square = \square 4$$

$$\square \cdot 7 = \square 6$$

$$\square 8 : 8 = \square$$

Знам и мога

1 Пресметни.

$$\begin{aligned} 23 + 37 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 56 - 24 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 37 + 28 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 90 - 22 &= \underline{\hspace{2cm}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 7 \cdot 3 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 9 \cdot 4 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 36 : 6 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 81 : 9 &= \underline{\hspace{2cm}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (24 + 25) : 7 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 100 : 10 \cdot 6 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ 27 : 3 \cdot 5 &= \underline{\hspace{2cm}} \\ (49 - 7) : 6 &= \underline{\hspace{2cm}} \end{aligned}$$

2 Намери неизвестното число.

$$\square + 27 = 70$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \cdot \square = 63$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

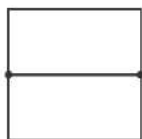
$$(14 + 28) + \square = 100$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \square = 100$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

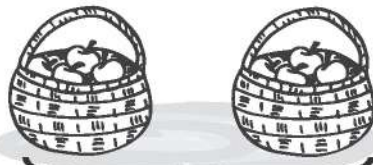
3 Квадрат с обиколка 40 см е разделен на два еднакви правоъгълника. Намери обиколката на единия правоъгълник.

Решение:

4 Две еднакво тежки кошници с ябълки имат общо тегло 18 кг. Колко ще тежат 5 такива кошници с ябълки?

18 кг

Решение:

ТРЕНИРАМ < 4

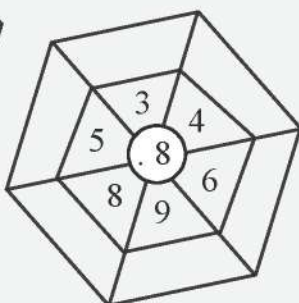
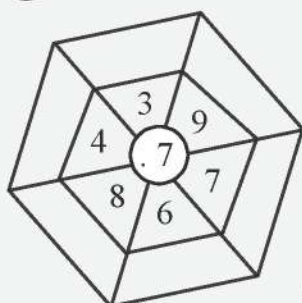

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

5 Пресметни.

5

6 Еднаквите букви са еднакви цифри.

6

$$\begin{array}{r} \text{МО} \\ + \text{ОК} \\ \hline 7\text{М} \end{array}$$

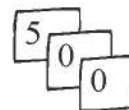
$$\begin{aligned} 4\text{В} : \text{В} &= \text{Р} \\ 3\text{Д} : \text{Д} &= \text{Д} \end{aligned}$$

Числата 100, 200, 300 ...1000. Броене, четене, писане

1 Запиши числата с цифри и думи.

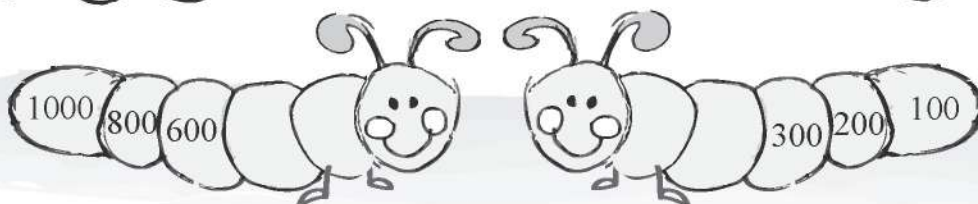
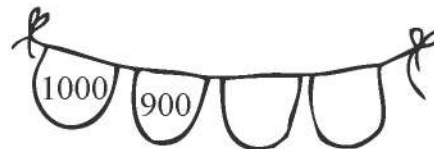
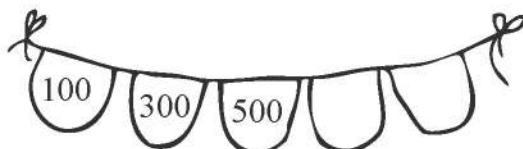

7 стотици

100
сто

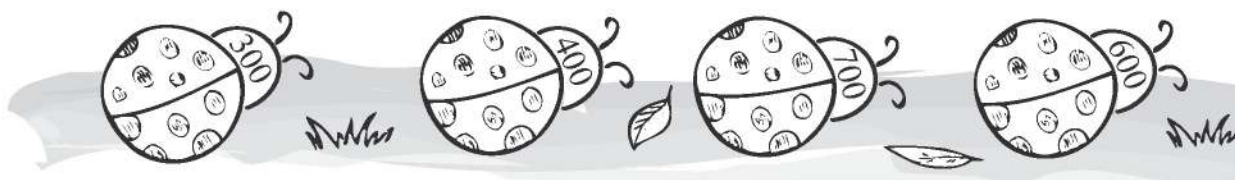
2 Кои са следващите числа във всяка от редиците?

3 Запиши между кои кръгли стотици се намират числата 300, 500, 800, 900.

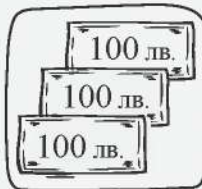
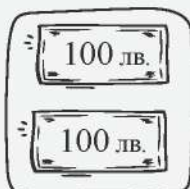
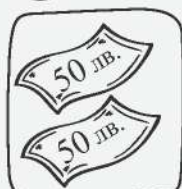
_____, 300, _____; _____, 500, _____; _____, 800, _____; _____, 900, _____;

4 Оцвети числата със стотици четно число в червено, а със стотици нечетно число – в жълто.

ТРЕНИРАМ < 4

5 Колко лева има във всяка група банкноти?

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

6 Оцвети в различни цветове групите от последователни числа.

	1	2	10	20	100	200	
	4	3	40	30	400	300	
71			73		75		77
72			74		76		78
	5	6	50	60	500	600	
	8	7	80	70	800	700	

Числата от 101 до 1000 – броене, четене, писане

1 Свържи числата с техните наименования.

двеста двадесет и едно

221

хиляда

триста и едно

145

петстотин и осем

508

осемстотин и осемдесет

сто четиридесет и пет

1000

880

301

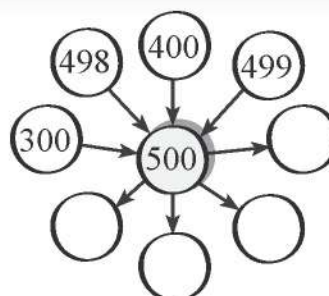
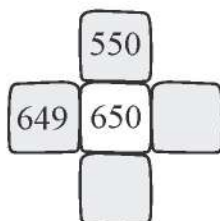
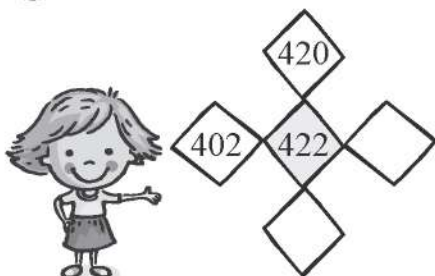
2 Кои трицифрени числа ще запишеш с цифрите от картончетата, без да ги повтаряш?

3 7 4

6 2 8

7 0 6

3 Кои числа трябва да запишеш на празните места?

4 Кои числа се крият под буквите?

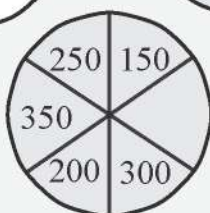
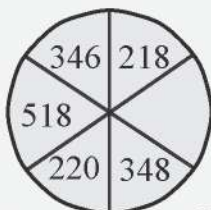
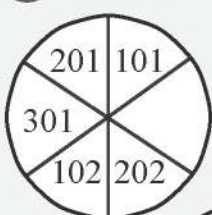
А _____ Д _____
Б _____ Е _____
В _____ Ж _____
Г _____ З _____

201	202				210
211					
			А		230
	Б			В	
251					
	Г			Д	
Е					280
					Ж
291				З	300

ТРЕНИРАМ < 4

5 Кои числа ще запишеш на празните места?

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

6 Отметни с ✓ вярното твърдение.

- Най-голямото трицифрено число е 100. ☐
- Числото 289 е с 1 по-голямо от 288. ☐
- Числото 1000 е най-малкото четирицифрено число. ☐
- Всяко число се получава, като към предходното прибавим 5. ☐
- Най-малкото двуцифрено число е 10. ☐

Представяне на числата до 1000 като сбор от стотици, десетици и единици

- 1 Запиши като сбор от стотици, десетици и единици.

120 _____	793 _____
247 _____	800 _____
308 _____	915 _____
710 _____	1000 _____
759 _____	990 _____

- 2 Кои са числата?

3 сот. + 10 дес. = _____	80 дес. + 3 ед. = _____
4 сот. + 12 дес. + 3 ед. = _____	6 сот. + 2 ед. = _____
7 сот. + 5 дес. + 12 ед. = _____	9 сот. + 1 дес. + 13 ед. = _____
5 сот. + 10 дес. + 10 ед. = _____	10 дес. + 10 ед. = _____

- 3 Написани са трицифрени числа. Сред тях има число, единиците на което са повече от десетиците, а десетиците са повече от стотиците. Стотиците на друго число са повече от десетиците, а десетиците са повече от единиците. Оцвети тези числа.

714

111

876

510

100

326

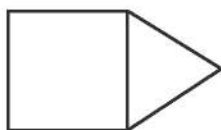
533

918

303

258

- 4 Квадрат и равнобедрен триъгълник имат обща страна. Обиколката на триъгълника е 27 см. Колко е обиколката на квадрата? А на цялата фигура?

Решение: _____

ТРЕНИРАМ < 4 😊

- 5 Свържи. Вярно ли е, че?

272 = 2 сот. + 7 дес. + 2 ед.
 308 = 3 сот. + 8 ед.
 412 = 3 сот. + 11 дес. + 2 ед.
 560 = 5 сот. + 6 дес.
 100 = 10 дес.

ДА

НЕ

МОГА ПОВЕЧЕ = 4 😊

- 6 В магазин доставили 4 еднакви касетки еднакво пълни с плодове. В първата имало ябълки, във втората – банани, в третата – круши и в четвъртата – сливи. В коя касетка имало най-голям брой плодове? Огради верния отговор.

- а) касетка с ябълки
 б) касетка с банани
 в) касетка с круши
 г) касетка със сливи

Числата до 1000. Сравняване

1 Сравни числата.

а) 326 _____ 715

280 _____ 820

910 _____ 190

846 _____ 846

> = <

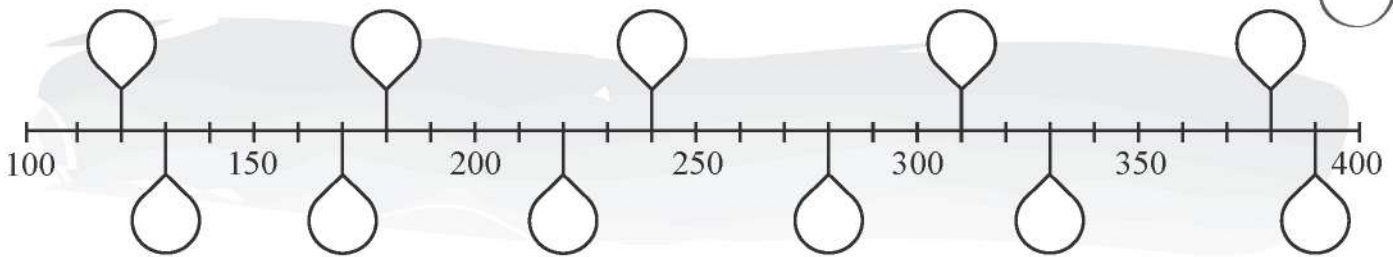
б) 5 дес. + 1 ед. _____ 5 стот.

3 стот. + 5 дес. _____ 3 дес. + 3 ед.

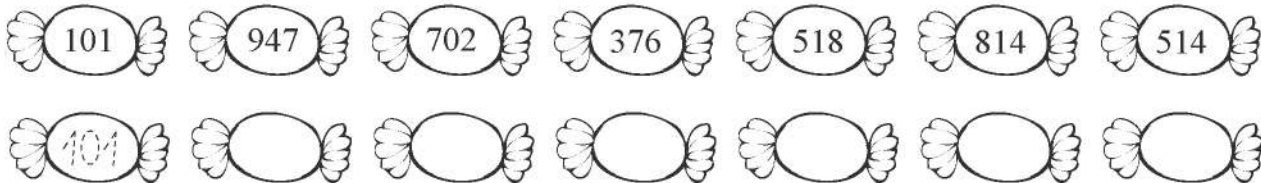
8 стот. + 3 дес. _____ 5 дес. + 8 стот.

1 стот. + 10 дес. _____ 2 стот.

2 Кои са числата?

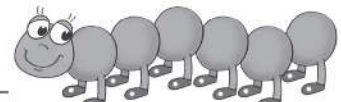
3 Подреди числата във възходящ ред.

4 В магазин за обувки влезли две стоножки. На едната били обути само десните крака, а на другата – левите. Купили си от магазина обувки и всички крака били обути. Колко обувки са купили двете стоножки?

Решение:

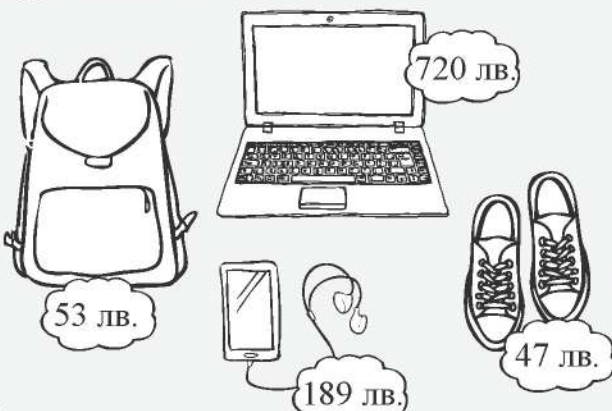
ТРЕНИРАМ < 4

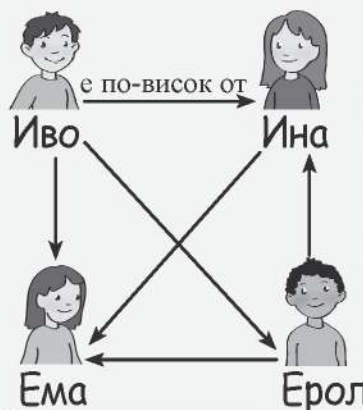
МОГА ПОВЕЧЕ = 4

5 Какво можеш да купиш за не повече от 200 лв.?

6 Кой е най-висок? А кой е най-нисък?

Най-висок:

Най-нисък:

Права и крива линия

- 1 Свържи така, че да е вярно.

права линия

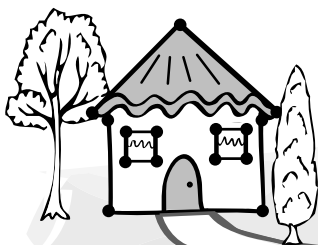
отсечка

крива линия

- 2 Отбележи две точки. С помощта на чертожната линейка начертай права, която да ги свързва. Каква геометрична фигура получи?

Геометричната фигура е _____

- 3 а) Колко на брой са геометричните фигури в къщичката?

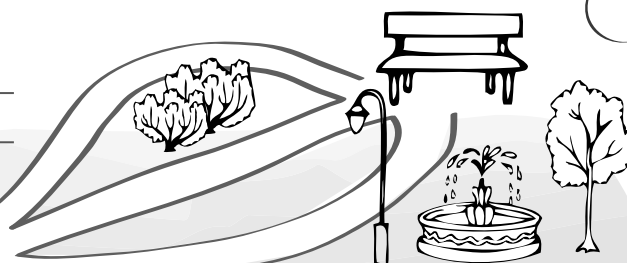

Отсечки: _____

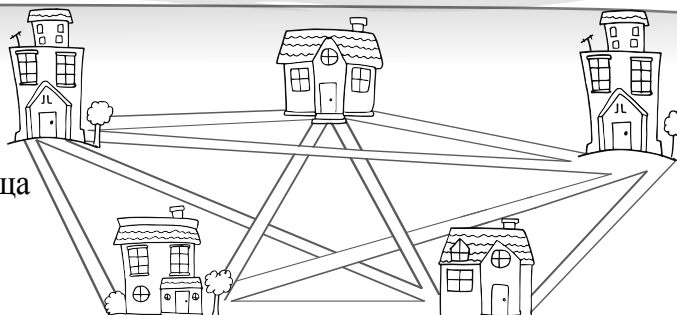
Криви линии: _____

Прави линии: _____

- б) Оцвети най-късия път до пейката.

- 4 Пет града са свързани с пътища. Колко са пътищата, свързващи всеки два града?

Изчисли: _____ + _____ + _____ + _____ = _____ пътища

Преброй: _____ пътища

ТРЕНИРАМ < 4

- 5 Свържи точките така, че да получиш начупена линия. От колко отсечки е съставена начупената линия?

A •

B •

D •

C •

E •

Отг.: _____ др.

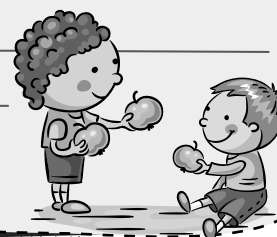
МОГА ПОВЕЧЕ = 4

- 6 Емо дал на по-малкия си брат половината от ябълките, които имал. Решил да му даде още една и за него останали 24 ябълки. Колко ябълки е имал в началото Емо?

Решение: _____

Отг.: _____ ябълки

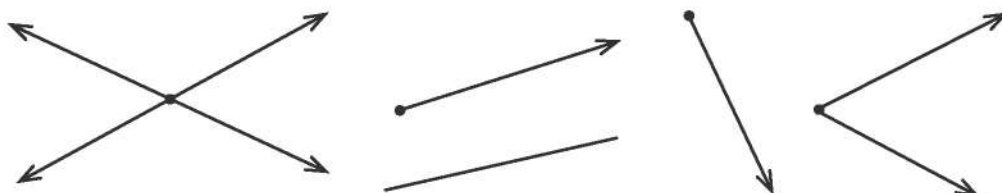

Лъч

- 1 Начертай права линия. Отбележи върху нея две точки на определено разстояние една от друга. Вярно ли е, че получиш:
- а) една отсечка в) три отсечки
- б) един лъч г) една отсечка и два лъча.
- Огради верния отговор.

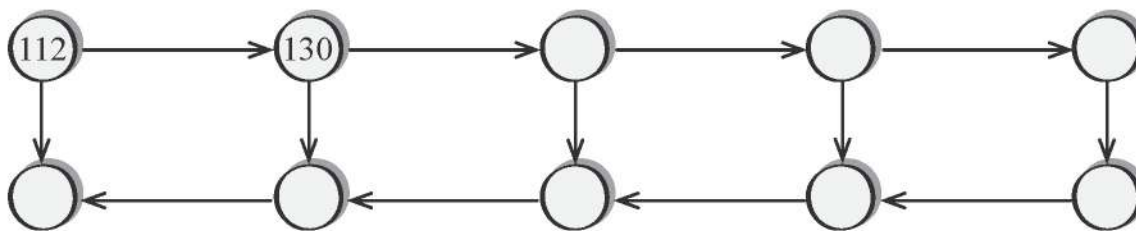

- 2 Именувай лъчите. Запиши броя им.

Омн: _____ др.

- 3 Следвай лъчите и попълни схемата с числа по избор. Лъчите сочат направлението от по-малко към по-голямо число.

- 4 Пресметни.

$$x + 18 : 3 = 24$$

$$x + 74 = 100 - 16$$

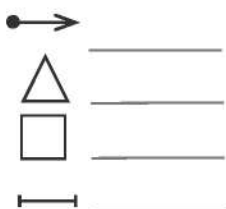
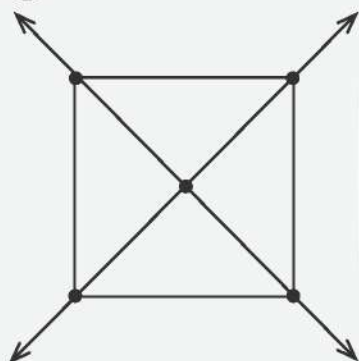
$$9 \cdot x = 100 - 46$$

$$x \cdot (18 : 3) = 60$$

ТРЕНИРАМ < 4

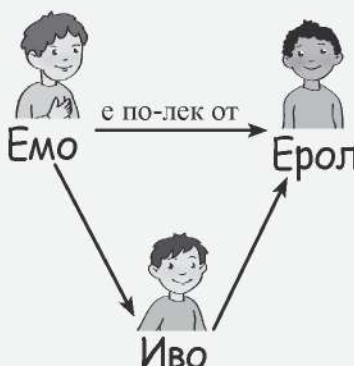
5 Колко са геометричните фигури?

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

6 Кой е най-тежък и кой е най-лек?

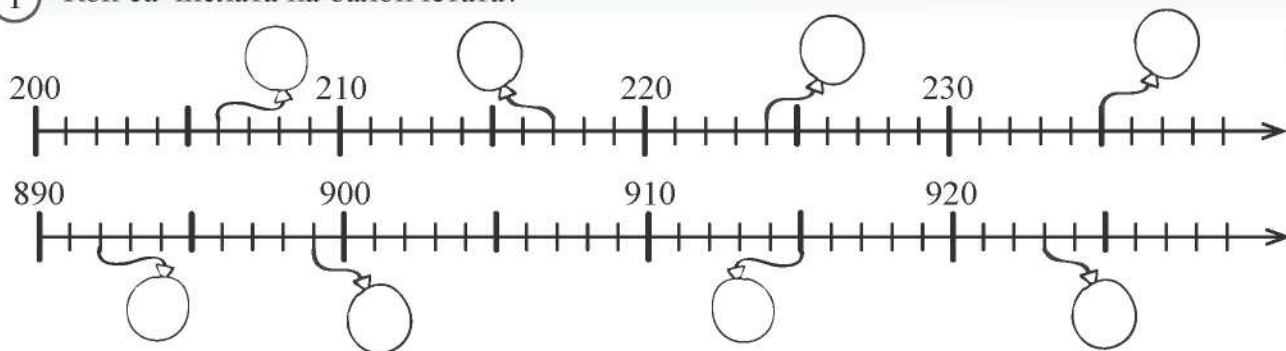

Най-тежък:

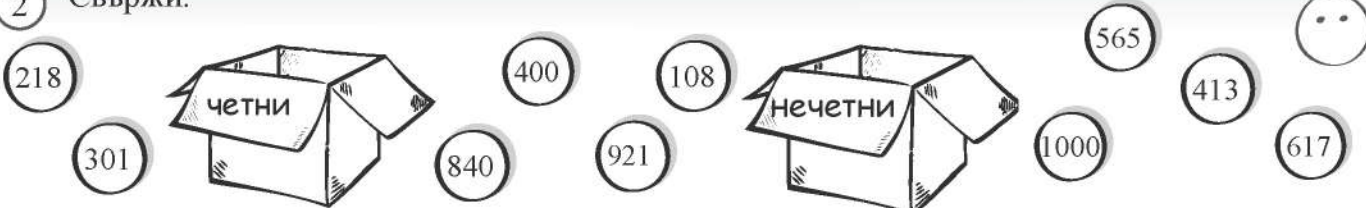
Най-лек:

Числата до 1000

1 Кои са числата на балончетата?

2 Свържи.

3 Попълни таблицата.

число	хил.	стот.	дес.	ед.
708				
1000				
240				
376				

4 Сравни. $> = <$

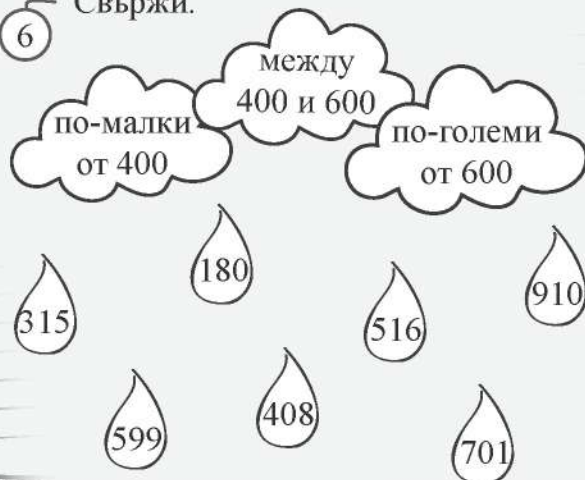
315	_____	408	1000	_____	999
228	_____	820	10	_____	701
506	_____	506	306	_____	603
626	_____	226	212	_____	212

5 Кои числа са сбор на:

2 стот. + 3 дес. = _____	8 стот. + 3 дес. + 15 ед. = _____
7 стот. + 6 ед. = _____	1 стот. + 22 дес. + 3 ед. = _____
6 стот. + 12 дес. = _____	15 дес. + 5 ед. = _____

ТРЕНИРАМ < 4

6 Свържи.

МОГА ПОВЕЧЕ $= 4$

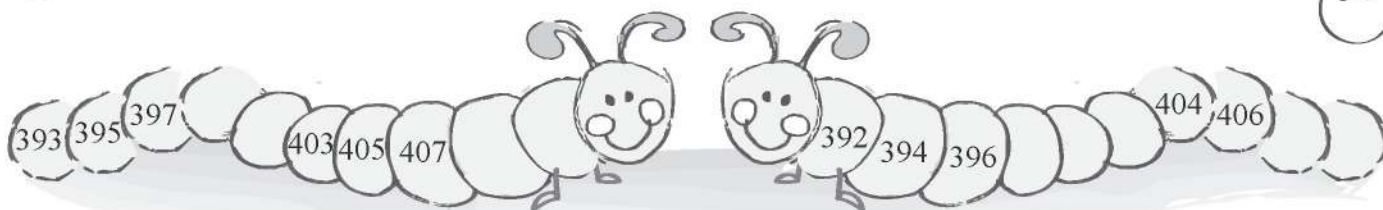
7 а) Татко се е родил 3 години по-рано от майка ми. Сега той е на 42 години. На колко години е моята майка?

Решение: _____

б) Попълни пропуснатите числа.

+ 23	+ 24	+ 25	+ 26
24	47	35	59
		76	32

1 Кои числа са пропуснати?

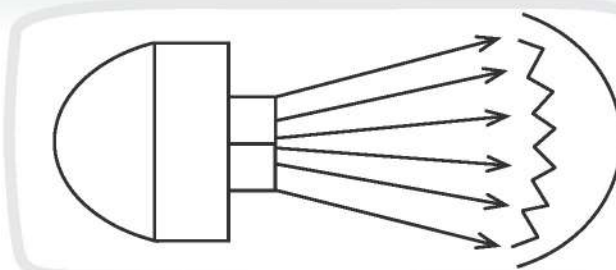
2 Колко геометрични фигури откриваш в рисунката?

криви линии _____

лъчи _____

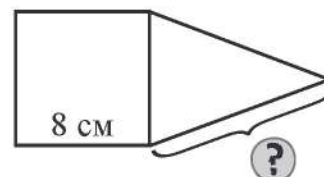
правоъгълници _____

квадрати _____

3 Квадрат и равнобедрен триъгълник имат обща страна. Колко сантиметра е бедрото на триъгълника, ако страната на квадрата е 8 см, а обиколката на цялата фигура е 44 см?

Решение:

4 Пресметни.

$$7 \cdot 8 + (24 + 18) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$24 + 9 \cdot 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$28 + (32 - 20) : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 - 6 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(96 - 18) - 5 \cdot 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(32 + 18) : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$72 : 9 + 4 \cdot 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \cdot 9 - 4 \cdot 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

ТРЕНИРАМ < 4

5 Върху права са нанесени 5 точки. Колко отсечки се определят от точките?

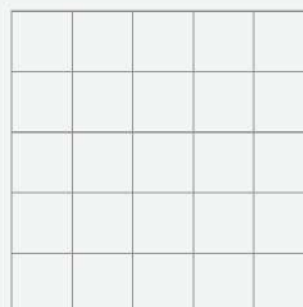

Отв.: _____ отсечки

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

6 Оцвети 5 квадратчета така, че във всяка колона и всеки ред да има само по едно оцветено квадратче.

Събиране и изваждане до 100 без преминаване – преговор

1 Пресметни.

а) $28 + 41 =$ _____ $99 - 46 =$ _____ $6) (30 + 58) - 24 =$ _____
 $56 - 24 =$ _____ $58 + 11 =$ _____ $79 - (33 + 24) =$ _____
 $79 - 48 =$ _____ $37 + 22 =$ _____ $(24 - 12) + 76 =$ _____
 $23 + 53 =$ _____ $54 - 13 =$ _____ $49 + (76 - 46) =$ _____

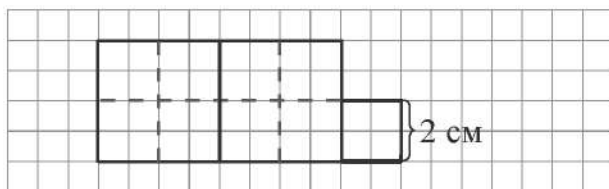
2 Попълни празните места.

23	+	24	=	
+		+		+
	+	30	=	42
=		=		=
	+		=	

78	-	25	=	
-		-		-
	-	12	=	31
=		=		=
	-		=	

2	.	4	=	
.		.		.
	.	2	=	6
=		=		=
	.		=	

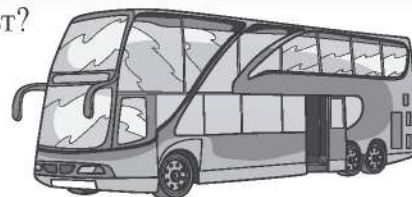
3 Колко е обиколката на фигурата?

$P =$ _____

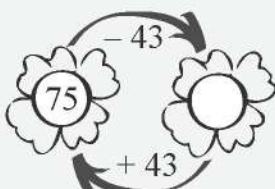
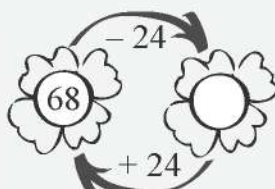
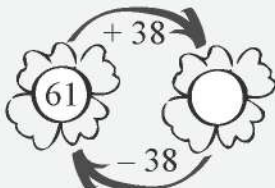
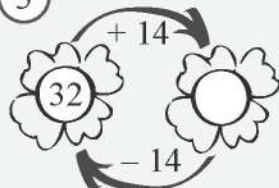
- 4 В автобус от началната спирка се качили 37 пътници. На първата спирка слезли 12 и се качили 14 пътници. С колко пътници продължил автобусът?
Запиши решението на задачата с един числов израз.

Решение: _____

ТЕНИРАМ < 4

5 Попълни.

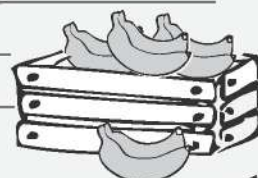

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

- 6 Щайга с банани тежи 27 кг. След като продали половината банани, щайгата с останалите банани била претеглена. Везната показвала 17 кг. Колко тежи щайгата?

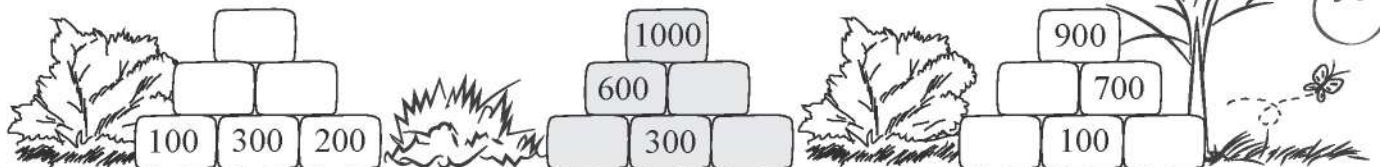
Решение: _____

Отв.: _____ кг

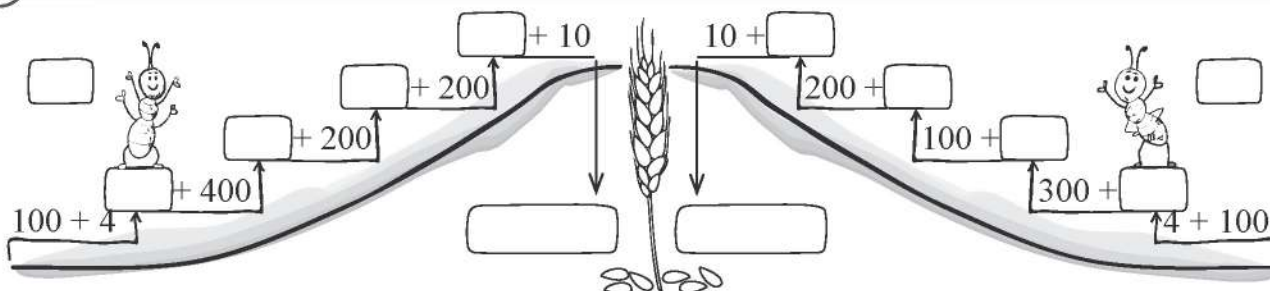

Събиране на кръгли стотици

1 Попълни празните места.

2 Коя мравка е събрала повече житни зърна? Отбележи с „✓“.

3 Пресметни.

а)

$\begin{array}{r} 400 \\ + 200 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 400 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 400 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 600 \\ + 300 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 600 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 600 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$

б)

$$(300 + 200) + 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 + (400 + 60) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$340 + (200 + 300) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(400 + 2) + 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$700 + 100 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

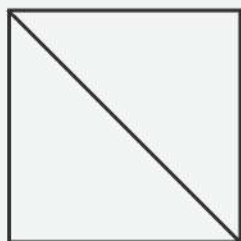
4 Разстоянието от дома на Иво до градската библиотека е 400 м, а от дома на Ина до библиотеката е с 200 м повече. Колко метра е разстоянието от дома на Ина до библиотеката? Колко метра ще измине Иво, ако отиде до библиотеката и се върне обратно до дома си? _____

Решение:

ТРЕНИРАМ < 4

5 Квадрат е разделен на две равни части. Как ще получиш от тях един триъгълник?

МОГА ПОВЕЧЕ = 4

6 В кошница имало 12 банана. Когато от нея прехвърлили във фруктиера 3 банана, то в кошницата останали с 5 банана по-малко, отколкото са станали във фруктиерата. Колко банана първоначално е имало във фруктиерата?

Решение:

Изваждане до кръгли стотици

- 1 Запиши числови изрази под изображенията и ги реши.

$\square \square \square - \square \square \square =$
 $240 - 100 = 140$

$\square \square \square - \square \square \square =$

$\square \square \square : \square =$

$\square \square \square : \square =$

$\square \square \square : \square =$

$\square \square \square : \square =$

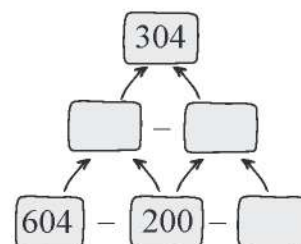
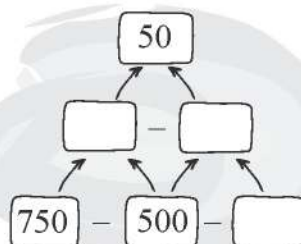
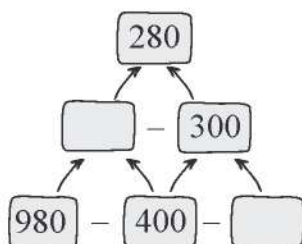
- 2 Попълни таблицата.

-	100	200	300	70	400	700	600	500	50
990									
770									

- 3 Попълни празните места.

- 4 Намери неизвестното събираемо.

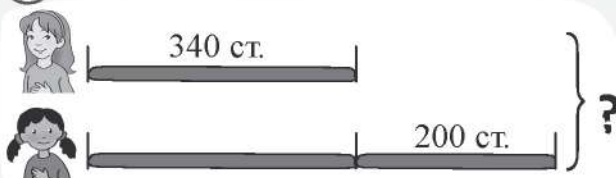
$x + 50 = 10 \cdot 7$

$x + 100 = 400 + 50$

$x + 40 = 900 + 40$

ТРЕНИРАМ < 4 😊

- 5 Състави задача по схемата и я реши.

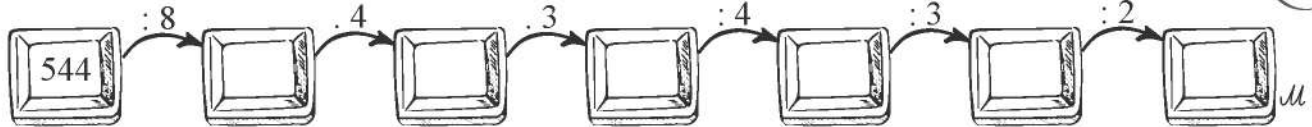
МОГА ПОВЕЧЕ = 4 😊

- 6 Иво имал 700 ст. Емо му дал от своите пари 200 ст. и парите на Емо останали с 500 ст. по-малко от тези на Иво. Колко стотинки първоначално е имал Емо?

Годишен преговор – умножение и деление

- 1 За седмицата на шоколада в столицата на Белгия – Брюксел, през 2012 г. бил направен най-дългият шоколадов влак. Реши верижката и ще откриеш дължината му.

- 2 Запиши неизвестните числа в табличката. Ще откриеш колко часа са го изработвали.

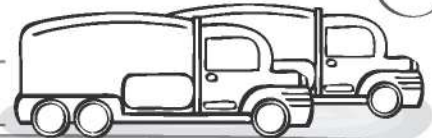
$$x \cdot 8 = 3 \cdot 9 + 29 \quad a + (981 : 9) = 117 \quad b : (18 : 9) = 80 : 5 : 8$$

x	a	b

часа

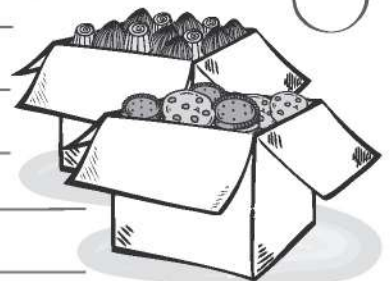
- 3 Във фабрика за шоколадови изделия доставили 50 т какао. Камионите, натоварени с по 4 т, били 8, а останалите – с по 2 т. Колко е броят на двутонните камиони?

Решение:

- 4 Голяма верига магазини получила 324 кашона шоколадови бонбони. Те били 2 пъти повече от получените кашони с бисквити. Колко кашона са разтоварили работниците?
Състави съкратен запис и реши задачата.

Решение:

Работниците започнали да разтоварват в 12:10 ч. и разтоварили третината от кашоните за 15 минути. В колко часа са приключили разтоварването на всички кашони, ако са работили равномерно.

ТРЕНИРАМ < 4 😊

- 5 Радина си купила различни видове бонбони. По колко кутии е купила от всеки вид, като знаеш, че е платила за:
- шоколадови – 72 лв. от 4 лв. за кутия
с марципан – 45 лв. от 3 лв. за кутия
карамелови – 38 лв. от 2 лв. за кутия

Решение:

МОГА ПОВЕЧЕ = 4 😊

- 6 Три круши тежат колкото 6 мандарини, а 2 круши – колкото 5 портокала. Ако една круша тежи четвъртинката на 1 кг, то колко грама тежи един портокал?

Решение:

Име

I гр.

① Пресметни.

$$37 + 26 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$81 - 24 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3.7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$$49 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$58 + 13 = \underline{\quad}$

$44 - 26 = \underline{\quad}$

$5.9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$48 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

② Пресметни по най-лесен начин.

$$3 \cdot 2 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$48 - 3 \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$80 : 8 \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$29 + 64 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3) Намери неизвестното число.

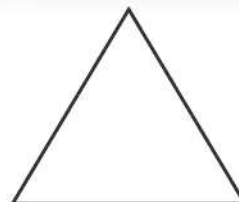
$$x + 38 = 81$$

$$x \cdot 4 = 32$$

$$x + 37 = 24 + 3 \cdot 9$$

4 Какъв вид е всеки триъгълник според дължините на страните?

5 Обиколката на равнобедрен триъгълник е 46 см, а бедрото е 18 см. Колко сантиметра е дългата основата на триъгълника?

6 На летен лагер в Несебър отишли 24 момчета и 3 пъти по-малко момичета. Колко деца са били на лагер?

Решение:

7 Състави текстова задача и запиши решението ѝ.

Решение:

— 10 лв.

— 5 пъти повече

► **3**

За всяка вярно решена задача получаваш по една усмивка.

Име _____

II гр. _____

1 Пресметни.

а) $460 + 220 =$ _____

$170 + 300 =$ _____

$840 - 610 =$ _____

$580 - 200 =$ _____

б) $239 + 175 =$ _____

$598 + 164 =$ _____

$765 - 129 =$ _____

$601 - 345 =$ _____

2 Пресметни по най-лесен начин.

$153 + 246 + 27 =$

$355 + 219 + 215 + 111 =$

3 Намери неизвестното число.

$x - 352 = 169$

$x - 173 = 410 - 123$

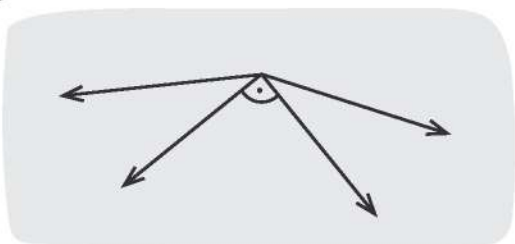
4 Колко метра са:

$1 \text{ км} =$ _____ м

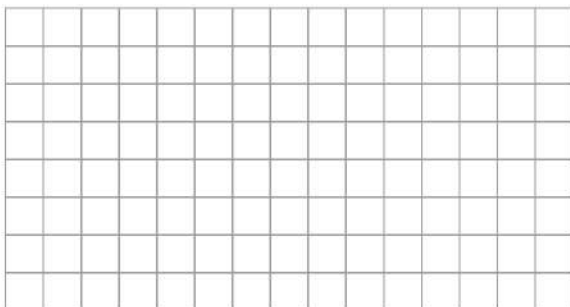
$400 \text{ дм} =$ _____ м

$700 \text{ см} =$ _____ м

5 Запиши броя и вида на ъглите, които виждаш.

6 Начертай остър ъгъл.

7 Камион изминал след обяд 318 км, които са с 59 км повече от пътя изминат преди обяд. Колко километра е изминал камионът за деня?

Решение:

За всяка вярно решена задача получаваш по една усмивка.

Име _____

I гр. _____

1 Запиши:

а) числото петстотин и числата, които са негови съседи.

б) броя на стотиците, десетиците и единиците на числото 308.

в) с цифрите 3, 6, 2 различни трицифрени числа

г) следващите три числа, като спазваш правилото за нарастването им.

246, 259, 272, 285,

2 Пресметни:

$630 + 170 = \underline{\hspace{2cm}}$

$790 - 140 = \underline{\hspace{2cm}}$

$408 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$513 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$439 + 168 = \underline{\hspace{2cm}}$

$811 - 168 = \underline{\hspace{2cm}}$

$147 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$497 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

3 Пресметни изразите:

$209 + 250 : 5 =$

$136 : 4 + 109 : 2 =$

$355 + 219 + 215 + 111 =$

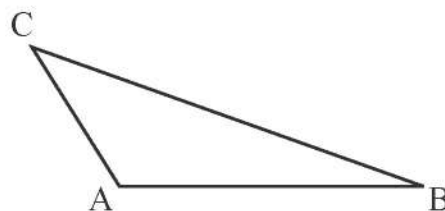
4 Открий неизвестното число.

$246 + 128 = x - 159$

$x : 7 = 10 : 10 + 28$

5 Иво имал 340 ст., които били 2 пъти повече от тези на брат му. Двамата дали третинка от всичките пари за стикери. Колко пари са дали за стикери?

6 Определи вида на триъгълника според ъглите и намери обиколката му в милиметри.

Решение:

Решение:

За всяка вярно решена задача получаваш по една усмивка.

Име _____

II гр. _____

1 Запиши:

а) числото осемстотин и числата, които са негови съседи.

б) броя на стотиците, десетиците и единиците на числото 210.

в) с цифрите 1, 7, 9 различни трицифрени числа.

г) следващите три числа, като спазваш правилото за нарастването им.

158, 182, 206, 230.

2 Пресметни:

$240 + 150 = \underline{\hspace{2cm}}$

$950 - 240 = \underline{\hspace{2cm}}$

$306 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$642 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$386 + 245 = \underline{\hspace{2cm}}$

$622 - 154 = \underline{\hspace{2cm}}$

$124 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$423 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

3 Пресметни изразите:

$106 + 370 : 5 =$

$103 : 5 + 124 : 3 =$

$(826 + 110) : 8 =$

4 Открий неизвестното число.

$x - 156 = 219 + 168$

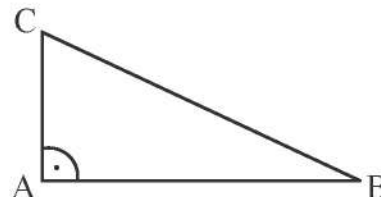
$x : 8 = 50 : 2 + 12$

5 Ема решила 108 текстови задачи, които били 2 пъти по-малко от решените от нея геометрични задачи. Четвъртинката от всички задачи били с повишена трудност. Колко задачи с повишена трудност е решила Ема?

Решение:

6 Определи вида на триъгълника според ъглите и намери обиколката му в милиметри.

Решение:

За всяка вярно решена задача получаваш по една усмивка.

Какво не трябва да забравяме

СВОЙСТВА НА УМНОЖЕНИЕТО

Разместително:

$$6 \cdot 7 = 7 \cdot 6$$

Съдружително:

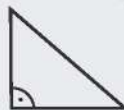
$$8 \cdot 3 \cdot 2 = 8 \cdot (3 \cdot 2)$$

Разпределително (умножение на сбор с число)

$$156 \cdot 4 = (100 + 50 + 6) \cdot 4 = 100 \cdot 4 + 50 \cdot 4 + 6 \cdot 4$$

ВИДОВЕ ТРИЪГЪЛНИЦИ

според ъглите

правоъгълен
триъгълник
с един прав
ъгъл

остроъгълен
триъгълник
с три остри
ъгъла

тъпоъгълен
триъгълник
с един тъп
ъгъл

СВОЙСТВА НА ДЕЛЕНИЕТО

Разпределително (деление на сбор с число)

$$963 : 3 = (900 + 60 + 3) : 3 = 900 : 3 + 60 : 3 + 3 : 3$$

МЕРНИ ЕДИНИЦИ

$$1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$$

$$1 \text{ км} = 1000 \text{ м}$$

$$1 \text{ кг} = 1000 \text{ г}$$

$$1 \text{ т} = 1000 \text{ кг}$$

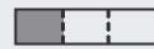
$$1 \text{ мин} = 60 \text{ сек}$$

$$1 \text{ век} = 100 \text{ г.}$$

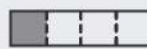
ЧАСТ ОТ ЦЯЛО ЧИСЛО

половинка – $\frac{1}{2}$

третинка – $\frac{1}{3}$

четвъртинка – $\frac{1}{4}$

десетинка – $\frac{1}{10}$

$\frac{1}{3}$ → колко части от цялото са взети
→ заменя знак „деление“
→ брой равни части, на които е разделено цялото

ФИГУРИ

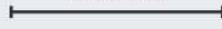
права линия

крива линия

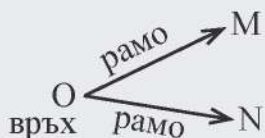
отсечка

лъч

ЪГЛИ

остър ъгъл

тъп ъгъл

ТЕКСТОВИ ЗАДАЧИ В КОСВЕНА ФОРМА

Обувки за сноуборд струват 267 лв. Те са с 47 лв. по-скъпи от ски обувките. Колко струват ски обувките? Колко общо струват двата вида обувки?

сн. об. – 267 лв., с 47 лв. по-скъпи от
ск. об. – $\left. \begin{array}{l} \text{←} \end{array} \right\} ?$

сн. об. $\overline{267}$
ск. об. $\overline{? \quad 47}$ } ?

$$267 - 47 = 220 \text{ лв. ск. об.}$$

$$267 + 220 = 487 \text{ лв. общо}$$

Отговори и решения

стр. 9 / зад. 6 – отг. Най-висок – Иво, най-нисък – Ема.

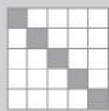
стр. 10 / зад. 4 – отг. Правило за $5 = 1 + 2 + 3 + 4 = 10$ пътя

зад. 6 – отг. $24 + 1 = 25$ яб. половината $25 + 25 = 50$ яб. в началото

стр. 11 / зад. 6 – отг. Най-тежък е Ерол, а най-лек – Емо.

стр. 13 / зад. 5 – отг. 10 отсечки

зад. 6 – отг.

стр. 14 / зад. 6 – отг.

щайга + банани	= 27 кг
– щайга + половината банани	= 17 кг

0 щайга + половината банани = 10 кг

$17 - 10 = 7$ кг (щайга)

стр. 15 / зад. 5 – отг.

зад. 6 – отг. $12 - 3 = 9$ б. (в кошн.) $9 + 5 = 14$ б. (фрукт.) $14 - 3 = 11$ б. (първонач.)

стр. 16 / зад. 6 – отг. $700 + 200 = 900$ ст. (Иво)

$900 - 500 = 400$ ст. (Емо) $400 + 200 = 600$ ст. (Емо първоначално)

стр. 18 / зад. 6 – отг. Различният чадър: „к – е – л“

стр. 19 / зад. 6 – отг.

$2 \text{ п.} = 2 \cdot 2 = 4 \text{ крака}$
 $+ 1 \text{ м.} = 1 \cdot 4 = 4 \text{ крака}$

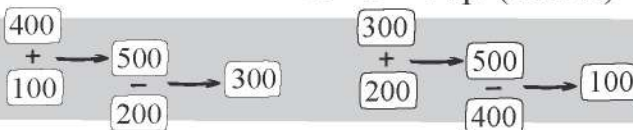
 3 глави = 8 крака

$3 \cdot 2 = 6 \text{ кр.}$

$8 - 6 = 2 \text{ кр. в повече}$

$2 + 2 = 4 \text{ кр. (1 мече)}$

стр. 20 / зад. 6 – отг. 500

стр. 21 / зад. 6 – отг.

стр. 22 / зад. 7 – отг. магически:

27	57	12
17	32	47
52	7	37

стр. 23 / зад. 6 – $20 : 2 = 10$ пт. поравно $10 + 6 = 16$ пт. на 1. дърво

$10 - 6 = 4$ пт. на 2. дърво

стр. 24 / зад. 7 – отг. О = 6 М = 5 Р = 1 Н = 7 В = 2

стр. 25 / зад. 6 – отг.

$\begin{array}{r} 699 \\ - 69 \\ \hline 630 \end{array}$	$\begin{array}{r} 698 \\ - 68 \\ \hline 630 \end{array}$
--	--

стр. 26 / зад. 6 – отг. 6. ред $\rightarrow$ сбор = 36

Правило 1: $(1 + 2 + 3 + 4 + 5) \cdot 2 + 6 = 36$

7. ред $\rightarrow$ сбор = 49 Правило 2: 6. ред = $6 \cdot 6 = 36$

стр. 27 / зад. 6 – отг.

стр. 28 / зад. 6 – отг.

$\begin{array}{r} 372 \\ + 225 \\ \hline 597 \end{array}$	$\begin{array}{r} 484 \\ - 323 \\ \hline 161 \end{array}$	$\begin{array}{r} 263 \\ + 226 \\ \hline 489 \end{array}$
---	---	---

Зная повече!

Отговори и решения

И аз зная
повече!

стр. 30 / зад. 6 – отг.

стр. 31 / зад. 6 – отг. $212 + 100 = 312$ мм

стр. 33 / зад. 6 – отг.

стр. 36 / зад. 6 – отг.

$$\begin{array}{r} 987 \\ - 654 \\ \hline 333 \end{array} \quad \begin{array}{r} 334 \\ + 455 \\ \hline 789 \end{array}$$

стр. 37 / зад. 6 – отг. $8 \cdot 2 = 16$ кр. (папагали) $36 - 16 = 20$ кр. (маймуни) $20 : 4 = 5$ маймуни

стр. 38 / зад. 7 – отг. $90 - 64 = 26$ кв. (р.) $90 - 70 = 20$ кв. (к.) $64 - 20 = 44$ кв. (п.)

стр. 39 / зад. 6 – отг.

	ч	ш	с	ж
п	-	-	+	-
ш	-	+	-	-
г	-	-	-	+
х	+	-	-	-

стр. 40 / зад. 7 – отг. а) 190, 200 б) 352, 343 в) 526, 525

стр. 41 / зад. 6 – отг. 6 домата = 3 авокадо

стр. 42 / зад. 6 – отг. $126 - 26 = 100$ $100 = 50 + 50$ $50 + 26 = 76$ карт. 1. зала
2. зала = 50 карт.

стр. 44 / зад. 6 – отг.

4 ет. – Емре; 3 ет. – Милен; 2 ет. – Ясен; 1 ет. – Георги

стр. 45 / зад. 6 – отг. $15 - 4 = 11$ м (дълж.) $P = 11 + 11 + 4 + 4 = 15 + 15 = 30$ м
 $7 - 3 = 4$ м (шир.)

стр. 46 / зад. 6 – отг. в) 29, а) 47

стр. 47 / зад. 7 – отг. $60 - 5 = 55$ числа, едноцифрени = 5 числа, двуцифрени = $55 - 5 = 50$

стр. 48 / зад. 6 – отг.

$$\begin{array}{r} 3 \text{ т. в. сл.} + 2 \text{ т. ш. сл.} = 170 \text{ ст.} \\ - 2 \text{ т. в. сл.} + 1 \text{ т. ш. сл.} = 105 \text{ ст.} \\ \hline 1 \text{ т. в. сл.} + 1 \text{ т. ш. сл.} = 65 \text{ ст.} \end{array} \quad \begin{array}{r} 2 \text{ т. в. сл.} + 1 \text{ т. ш. сл.} = 105 \text{ ст.} \\ - 1 \text{ т. в. сл.} + 1 \text{ т. ш. сл.} = 65 \text{ ст.} \\ \hline 1 \text{ т. в. сл.} + 0 \text{ т. ш. сл.} = 40 \text{ ст.} \end{array}$$

тогава $1 \text{ т. ш. сл.} = 65 - 40 = 25 \text{ ст.}$

стр. 49 / зад. 6 – отг. 335, 305, 325 (+ 20, - 30) 888, 855, 822 (- 33)

242, 370, 612 ($100 + 14 = 114$; $14 + 114 = 128$, $114 + 128 = 242$)

стр. 50 / зад. 6 – отг.

$$\begin{array}{r} 1000 \\ - 450 \\ \hline 550 \end{array} \quad \begin{array}{r} 244 \\ - 121 \\ \hline 123 \end{array}$$

стр. 51 / зад. 3 – отг. $117 - 36 = 81$ (Свещарска гробница) $(117 + 81) - 22 = 176$ уч. общо

стр. 52 / зад. 7 – отг. 16 варианта

стр. 57 / зад. 6 – отг. Велизар – сива, Мартин – черна, Георги – бяла

стр. 59 / зад. 6 – отг. $60 : 6 = 10$ т. в 1 част 1. $2 \cdot 10 = 20$ т.

2. $1 \cdot 10 = 10$ т.

3. $3 \cdot 10 = 30$ т.

стр. 63 / зад. 6 – отг.

$30 : 3 = 10$ г. 1 част Румен: $2 \cdot 10 + 5 = 25$ г.

Иво: $1 \cdot 10 - 5 = 5$ г.

Съдържание

Събиране и изваждане на числата до 100. Начален преговор	3
Таблично умножение и деление	4
Знам и мога	5
Числата 100, 200, 300 ...1000. Броене, четене, писане.....	6
Числата от 101 до 1000 – броене, четене, писане	7
Представяне на числата до 1000 като сбор от стотици, десетици и единици	8
Числата до 1000. Сравняване	9
Правя и крива линия	10
Лъч.....	11
Числата до 1000.....	12
Уча и играя	13
Събиране и изваждане до 100 без преминаване – преговор	14
Събиране на кръгли стотици.....	15
Изваждане до кръгли стотици.....	16
Събиране на числата до 1000 ($240 + 20$).....	17
Изваждане на числата до 1000 ($450 - 30$)	18
Милиметър.....	19
Километър.....	20
Събиране на трицифрени числа без преминаване	21
Изваждане на трицифрени числа без преминаване	22
Събиране и изваждане на трицифрени числа без преминаване	23
Неизвестно умаляемо	24
Намиране на неизвестно умаляемо	25
Текстови задачи от събиране и изваждане.....	26
Графично представяне на текстови задачи	27
Текстови задачи	28
Събиране и изваждане на двуцифрени числа с едноцифрени	29
Именуване на геометрични фигури	30
Ъгъл. Елементи на ъгъла	31
Видове ъгли	32
Видове ъгли	33
Чертане на ъгъл в квадратна мрежа	34
Събиране и изваждане без преминаване. Видове ъгли	35
Събиране и изваждане на числата до 100 с преминаване	36
Събиране на числата до 1000 с преминаване от единици към десетици	37
Изваждане на числата до 1000 с преминаване от десетици към единици.....	38
Събиране и изваждане на числата до 1000 с преминаване	39
Събиране на числата до 1000 с преминаване от десетици към стотици.....	40
Изваждане на числата до 1000 с преминаване от стотици към десетици	41
Събиране и изваждане на числата до 1000 с преминаване	42
Събиране на числата до 1000 с двойно преминаване	43
Изваждане на числата до 1000 с двойно преминаване.....	44
Събиране и изваждане с преминаване	45
Събиране със сбор 1000	46
Изваждане от 1000	47

Съдържание

Събиране и изваждане с преминаване	48
Текстови задачи в косвена форма	49
Графично представяне на текстова задача в косвена форма	50
Съкратен запис на текстови задачи в косвена форма	51
Събиране и изваждане с двойно преминаване. Обобщение	52
Подготовка за междинна диагностика	53
Видове триъгълници според ъглите	54
Чертане на триъгълник по дадени върхове	55
Чертане на триъгълник по дадени върхове	56
Век	57
Математика в историята	58
Уча и играя „Имало едно време“	59
Таблично умножение и деление. Преговор	60
Умножение на кръгли десетици и стотици с едноцифрено число	61
Умножение на сбор с число. Разпределително свойство на умножението	62
Умножение на сбор с число. Разпределително свойство на умножението	63
Умножение без преминаване. Текстови задачи с умножение	64
Умножение с преминаване от единици към десетици	65
Умножение с преминаване от десетици към стотици	66
Умножение с единично преминаване	67
Съставяне на текстови задачи по данни	68
Умножение с двойно преминаване	69
Умножение с двойно преминаване	70
Таблично деление. Преговор	71
Деление на кръгли стотици с едноцифрено число	72
Деление на сбор с число	73
Деление на сбор с число	74
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число без преминаване	75
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число без преминаване	76
Намиране на неизвестно делимо	77
Неизвестно делимо	78
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число с преминаване от десетици към единици	79
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число с преминаване от десетици към единици	80
Половинка, третинка, четвъртинка, десетинка. Означение	81
Половинка, третинка, четвъртинка, десетинка	82
Грам. Тон	83
Грам. Тон. Преобразуване на текстова задача	84
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число с преминаване от стотици към десетици	85
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число с двойно преминаване	86
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число, когато единиците на делимото са 0	87
Деление на трицифрено число с едноцифрено	88
Деление на трицифрено число с едноцифрено, когато броят на стотиците на делимото е по-малък от делителя (264 : 8)	89
Деление на трицифрено число с едноцифрено, когато броят на стотиците на делимото е по-малък от делителя	90

Съдържание

Секунда	91
Мерни единици за време и дължина	92
Действия с изучените мерни единици. Съставяне на текстови задачи по събрани данни	93
Деление на трицифрено число с едноцифрено, когато в частното се получава 0 в реда на десетиците	94
Деление на трицифрено число с едноцифрено, когато в частното се получава 0 в реда на десетиците	95
Деление на числата до 1000 с едноцифрено число с преминаване	96
Текстови задачи от деление	97
Текстови задачи от четирите аритметични действия	98
Годишен преговор. Числата до 1000 – четене, писане, сравняване	99
Годишен преговор. Събиране и изваждане на числата до 1000	100
Годишен преговор – умножение и деление на числата до 1000	101
Годишен преговор – умножение и деление	102
Числата до 100. Входно ниво I група	103
Числата до 100. Входно ниво II група	104
Събиране и изваждане на числата до 1000. Междинна диагностика I група	105
Събиране и изваждане на числата до 1000. Междинна диагностика II група	106
Какво научих в трети клас. Изходяща диагностика I група	107
Какво научих в трети клас. Изходяща диагностика II група	108
Какво не трябва да забравяме	109
Отговори и решения	110

УПРАЖНЕНИЯ ПО **МАТЕМАТИКА** В УЧИЛИЩЕ И ВКЪЩИ

УЧЕБНО ПОМАГАЛО ЗА ТРЕТИ КЛАС

Помагалото е подходящо за часовете по ЗИП и за самостоятелна подготовка в училище и вкъщи.

СЪДЪРЖА:

- разнообразни по вид задачи, съобразени с изискванията на Новата програма по математика за трети клас
- задачи с повишена трудност
- логически задачи
- задачи за самостоятелна работа.

ПОМАГАЛОТО ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ:

- за затвърдяване на наученото по математика
- за развиване на логическото мислене, паметта и съобразителността
- за решаването на задачите като математическа игра с преминаване от стъпало на стъпало.

Цена 6,90 лв.

БИТ И ТЕХНИКА
www.bititechnika.com